
Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

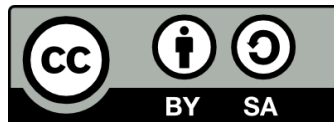
Νεοελληνικός Πολιτισμός Ασκήσεις

Γρηγόριος Πασχαλίδης

Δημοσιογραφίας και Μέσων Μαζικής Επικοινωνίας

Άδειες Χρήσης

Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons. Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα. Το έργο «**Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης**» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.

Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Να αναφέρετε έναν σταθμό στην ιστορία του ημερήσιου Τύπου (ανοιχτού τύπου);

- Το 1873 εκδίδεται η πρώτη ημερήσια εφημερίδα στην Αθήνα (Εφημερίς).
- Το 1883 η πρώτη πλήρως επαγγελματικά οργανωμένη, που περιλαμβάνει και επιφυλλίδες (Ακρόπολις)

Στον ημερήσιο Τύπο του 19ου αιώνα φιλοξενούνταν λογοτεχνικά κείμενα (κλειστού τύπου);

- Ναι, από τη στιγμή που γίνεται ημερήσιος, στο κάτω μέρος της σελίδας τους («ασόγειο») φιλοξενούνταν λογοτεχνικές επιφυλλίδες, πρωτότυπες και πιο συχνά μεταφρασμένες.

Με ποια έργα και πλευρές του λαϊκού πολιτισμού ασχολήθηκαν σημαντικοί λόγιοι και δημιουργοί του 20ού αιώνα (να αναφέρετε 2 ενδεικτικά παραδείγματα) (ανοιχτού τύπου);

- Το ρεμπέτικο τραγούδι τον Μάνο Χατζιδάκι.
- Ο ζωγράφος Θεόφιλος τον Οδυσσέα Ελύτη.

Ποιοι ποιητές της Γενιάς του '30 κυρίως μελοποιήθηκαν και από ποιους; Ποια έργα διαδόθηκαν πιο πολύ (ανοιχτού τύπου);

- Ο Οδυσσέας Ελύτης, ο Γιάννης Ρίτσος και ο Γιώργος Σεφέρης από τον Μίκη Θεοδωράκη. Έργα όπως το *Άξιον Εστί* και ο *Επιτάφιος* είναι εξαιρετικά διαδεδομένα και σήμερα, λόγω τόσο της λαϊκότητας μελοποίησής τους όσο και της πολιτικής τους χρήσης.

Το γλωσσικό ζήτημα λύθηκε αμέσως μετά τη δημιουργία του νεοελληνικού κράτους (κλειστού τύπου) ;

- Όχι, θεσμικά λύνεται στη Μεταπολίτευση

Να αναφέρετε τρεις ενδεικτικές τομές στην ιστορία του γλωσσικού ζητήματος (ανοιχτού τύπου);

- 1888: *Το Ταξίδι μου* του Γ.Ψυχάρη. Άτυπο μανιφέστο δημοτικισμού.
- 1901 & 1903: Ευαγγελικά και Ορεσטיακά. Αντιδράσεις και βίαια επεισόδια για τη μετάφραση των έργων

- 1976: Καθιέρωση δημοτικής από την κυβέρνηση ΝΔ/Κων.Καραμανλή

Πότε καταργήθηκε η καθαρεύουσα και πότε το πολυτονικό (ανοιχτού τύπου);

- Το 1976 και το 1982 αντίστοιχα.

Ποιος λόγιος ανέδειξε τον Μακρυγιάννη, ποιος το Ρεμπέτικο και ποιος τον ζωγράφο Θεόφιλο (ανοιχτού τύπου);

- Τον Μακρυγιάννη σε μεγάλο βαθμό ο Γ.Σεφέρης (όπως και ο Γ.Θεοτοκάς).
- Το Ρεμπέτικο ο Μ.Χατζιδάκις.
- Τον ζωγράφο Θεόφιλο ο Ο. Ελύτης.

Ποια ήταν ορισμένα από τα βασικά διλήμματα που τέθηκαν στην Ελλάδα τα πρώτα χρόνια της Μεταπολίτευσης (ανοιχτού τύπου);

- Βλ. κείμενο Κ. Τσουκαλά στο ανθολόγιο κειμένων (10^η ενότητα «Τα διλήμματα του εξευρωπαϊσμού»)

Περιγράψτε βασικά σύμβολα του καθεστώτος και χαρακτηριστικά της πολιτιστικής πολιτικής της 21ης Απριλίου (ανοιχτού τύπου);

- Βλ. κείμενα Γ. Αναστασιάδη και Α.Λαμπρία στο ανθολόγιο κειμένων (5^η ενότητα «Πυρσοί και Φοίνικες»).

Ποια ήταν ορισμένα χαρακτηριστικά και σύμβολα των δικτατορικών καθεστώτων στην Ελλάδα (ανοιχτού τύπου);

- Βλ. κείμενα στην 5^η ενότητα («Πυρσοί και Φοίνικες»), στο ανθολόγιο κειμένων.

Πώς χειρίστηκε η Γενιά του '30 το θέμα της ελληνικότητας (ανοιχτού τύπου);

- Βλ. άρθρο Τάκη Καγιαλή «Μοντερνισμός και ελληνικότητα... Το πρόβλημα της ελληνικότητας» στο ανθολόγιο κειμένων (4^η ενότητα «Η διαμάχη για την ελληνικότητα»).

Περιγράψτε συνοπτικά τη μεταξική αισθητική στις καλές τέχνες (ανοιχτού τύπου).

- Βλ. κείμενο Ε. Ματθιόπουλου στο ανθολόγιο κειμένων (5^η ενότητα «Πυρσοί και Φοίνικες»)